

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
09.11.2018

с. Верхний Услон

КАРАР
1317

«2019-2021 елларда Югары Ослан муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү» программасын раслау турында

«2014 - 2020 елларга Татарстан Республикасында яшьләр сәясәтен, физик культура һәм спортны үстерү» дәүләт программасын раслау турында 2014 елның 7 февралендәге Министрлар Кабинеты Карары нигезендә Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты
КАРАР БИРӘ:

1. «2019-2021 елларга Югары Ослан муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү» программасын расларга.

2. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең социаль-мәдәни мәсьәләләр буенча урынбасарына йөкләргә.

**Башкарма комитет
житәкчесе**

Л.С. Хакимзянов

Татарстан Республикасы Югары
Ослан муниципаль районы Башкарма
комитетының 2018 елның 9
ноябрдәгә 1317 номерлы карары
белән расланган

**«2019-2021 ЕЛЛАРГА ЮГАРЫ ОСЛАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА
ФИЗИК КУЛЬТУРА ҺӘМ СПОРТНЫ ҮСТЕРҮ»
ПРОГРАММАСЫ**

1. ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	«2019-2021 елларга Югары Ослан муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү» программасы (алга таба – Программа).
Муниципаль заказчы	Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты.
Программаны төп эшләүче	Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты.
Программаның төп башкаручылары	Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты; Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге; Югары Ослан муниципаль районы мәгариф бүлеге; Авыл жирлекләре Башкарма комитетлары; Район оешмалары һәм учреждениеләре; Социаль яклау бүлеге; «Балалар-яшүсмерләр спорт мәктәбе»; МБУ «Яшүсмерләр-яшьләр клубы»; МББУ «Яшүсмерләр клубы-Рус Макылы авылы»; ГАУЗ «Югары Ослан РҮХ».

Программаның максатлары һәм бурычлары	Массакуләм спортны популярлаштыру юлы белән халыкның сәламәтлеген ныгыту өчен шартлар тудыру. Массакуләм физик культураны тотрыклы үстерү, районда спорт имиджын үстерү. Яшәу урыны буенча халыкның төрле категорияләренә физик культура, спорт белән шөгыйльләнү өчен уңайлы шартлар тудыру. Спортның өстенлекле төрләрен үстерү өчен шартлар тудыру һәм югары класслы спортчыларны әзерләү.
Программаны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары	2019 – 2021 еллар.
Программаны Финанслау	Район бюджетыннан агымдагы финанслау
Программаны тормышка ашыруның көтелгән соңгы нәтижәләре (нәтижәләренә бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижәләгә күрсәткечләре.	- даими рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче халыкның чагыштырма күләме арту: 2019 год – 44%, 2020 год – 46%, 2021 год – 47%; - район халкының авыру дәрәжәсе кимү; - халыкның эшкә сәләтлелеген арттыру; - матди-техник базаны ныгыту.

1. Программаның чишелешенә юнәлдерелгән проблеманың характеристикасы

Хәзерге вакытта Югары Ослан муниципаль районында 16 меңнән артык кеше яши, шул исәптән 14 яшьтән алып 30 яшькә кадәрге яшьләр саны 4 меңгә якин кеше тәшкил итә, бу халыкның гомуми саныннан 23% ка якин. Районда авыл жирлекләренә гомуми саны -20.

Программа сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга, сәламәтлекне ныгытуга, халыкның барлык яшь төркемнәренә физик активлыгын һәм әзерлеген арттыруга, тулы канлы ял итү һәм сәламәт ял итү өчен шартлар тудыруга, Югары Ослан муниципаль районы спортчыларының теләсә кайсы дәрәжәдәге ярышларда уңышлы чыгыш ясауларын күздә тотта.

«Мәдәният» сүзе кешенең үз-үзен күрсәтү, аның характеры, күнекмәләре, осталыгы һәм белемнәре белән бәйлә кеше эшчәнлегә өлкәсен тәрбияләү, уку дигәнне аңлата. Физик культура-ул кеше физик камиллеккә ирешүгә юнәлдерелгән төрле чараларны берләштерү. Бу-жәмгыятьнең гомуми мәдәниятенең бер өлеше. Шуңа күрә физик культураның төп максаты-кешенең гармонияле шәхесен формалаштыру. Тиз үсә торган мәгълүмати технологияләр, кешенең глобаль мәгълүмати кинлеккә интеграциясе югары булган шартларда, кагыйдә буларак, шәхеснең хәзерге жәмгыятьтә тулы канлы эшләве белән бәйлә проблемалар кискенләшә. Шулу ук вакытта компьютер белән эшләү үз

сәламәтлегең белән шөгыльләнү вакытын кыскарта. Бу проблема бигрәк тә балалар өчен актуаль. Бүген уку эшчәнлегенә аерым аспектлары укучыларның сәламәтлегенә тискәре йогынты ясаучы фактор буларак карала. Иң беренче чиратта, физик тәрбия буенча һәрвакыт нәтижәле уку процессы, кирәкле критерийларның булмавы сәбәп булып тора, шулай ук педагогларның, ата-аналарның, укучыларның сәламәтлекне ныгыту буенча көчсез мотивациясе.

Хәзерге вакытта физик культура өлкәсе жәмгыятьнең арткан таләпләренә җавап бирми. Хәзерге Россия кешесенә кыйммәтләре системасында физик культура рейтингы, шулай ук безнең жәмгыятьтә аның статусы җитәрлек түгел.

Гомумән алганда, хәзерге вакытта районда физик культура һәм спорт белән халыкның нибары 42 проценты шөгыльләнә, ә Татарстан Республикасында һәм Россия Федерациясендә бу күрсәткеч 45% -50%. Район халкының физик культурага карата мондый мөнәсәбәтнең сәбәпләре-районның элеккеге мәгариф һәм мәдәният системасына гына түгел, ә бүгенге көндә эшләп килүче җитди житешсезлекләр. Бүгенге көнгә кадәр район халкы физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүне үз гомеренә мөһим өлешә дип санамый.

Шулай итеп, физик культура кешенә сәламәт яшәү рәвешен гомуми мәдәниятнең берсе булып тора, күп очракта кешенә яшәү рәвешен билгели. Физик культура һәм спортны үстерү-нәтижәле социаль сәясәтнең иң мөһим юнәлешләреннән берсе.

Башкача әйткәндә, сәламәт яшәү рәвеше – ул тормыш рәвешенә башка якларының яшәү шартлары һәм үсеш алшартлары буларак кешеләренә сәламәтлеген саклауга һәм яхшыртуга юнәлдерелгән тормыш рәвеше.

Хәзерге вакытта районда спорт инфраструктурасын үстерү һәм эзлекле рәвештә камилләштерү белән катлаулы хәл. Гомуми белем бирү учреждениеләрендә спорт залларының күбесе стандарт таләпләргә туры килми яки район халкының һәм укучыларның ихтыяжларын канәгатьләндерми. Бүгенге көнгә кадәр Югары Ослан районы заманча спорт комплекслары булмаган районнар арасында кала бирә.

II. Максатчан программаның төп максатлары һәм бурычлары.

Программаның төп максатлары булып тора:

- физик культура һәм спорт өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру;
  - халыкның физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүдә агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру;
  - сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру;
  - сәламәт яшәү рәвеше алып бару өчен район халкына шартлар тудыру;
- Бу максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:
- физкультура-спорт эшчәнлеген финанс, матди-техник һәм кадрлар белән тәмин итү механизмнарын камилләштерү;
  - физкультура-спорт эшчәнлеген оештыруның яңа формаларын гамәлгә кертү;

- заманча спорт-сәламәтләнדרү комплекслары, махсулаштырылган спорт корылмалары төзү;
- яшәү, уку, хезмәт эшчәнлегә урыны буенча халыкның төрле категорияләренә физик культура, спорт белән шөгылләнү өчен уңайлы шартлар тудыру;
- спортның база төрләре үсешә;
- югары класслы спортчыларны әзерләү.

Әлегә бурычларны хәл итү район халкының сәламәтлеген ныгыту өчен шартлар тудырырга, демографик хәлне яхшыртырга, массакуләм спортны үстерергә һәм популярлаштырырга, жәмгыятьнең төрле катламнарын физик культура һәм спорт белән даими шөгылләнүгә жәлеп итәргә мөмкинлек бирәчәк. Программа 2019 елдан 2021 елга кадәр гамәлдә булачак. Программаны тормышка ашыруны вакытыннан алда туктату күздә тотылмый.

III. Программа чаралары исемлегә

N	Чараның исеме	Үтәү вакыты (еллар)	Бюджет (мең сум)			Башкаручы
			2019 ел	2020 ел	2021 ел	
1. Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру, физик культураны һәм спортны үстерү буенча оештыру чаралары						
1.1	Ведомство карамагындагы учреждениеләрнең (оешмаларның) хезмәт коллективларында сәламәт яшәү рәвешә өчен хәрәкәт формалаштыру: - яшьләр хәрәкәтен үстерү; - ижтимагый берләшмәләр үсешә.	Ел саен	-	-	-	район предприятиеләре, оешмалары һәм учреждениеләре, ижтимагый хәрәкәтләр
2. Мәктәпкәчә яшьтәгә балаларга һәм укучы яшьләргә физик тәрбия бирү						
2.1	СаНПиН нормаларын үтәүне системалы тикшереп тору.	Ел саен	-	-	-	
2.2	Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә һәм гомуми белем бирү мәктәпләрендә матди техник базаны үстерү	Даими рәвештә	агым дагы фин.	агымдагы фин.	агымдагы фин.	Башкарма комитет, мәгариф бүлегә
2.3	Физик культура һәм спорт мәсьәләләре буенча мәктәп укытучыларының	Даими рәвештә	агым дагы фин.	агымдагы фин.	агымдагы фин.	

	квалификациясен күтэрү һәм янадан әзерләү.					
2.4	Укучылар сәламәтлеге торышына комплекслы мониторинг оештыру һәм гамәлгә ашыру.	Ел саен	-	-	-	мәгариф бүлеге, гомуми белем бирү мәктәпләре
2.5	Мәктәп укучылары өчен профилактик, сәламәтләндрү һәм коррекция чараларын оештыру: - хокук бозуларны, тәмәке тартуны, алкоголь эчемлекләрен эчүне кисәтү һ. б.; - укучыларны сыйфатлы һәм рациональ тукландыруны тәмин итү; - белем бирүнең барлык баскычларында сәламәтлек көннәре, спорт ярышлары һәм бәйрәмнәр үткәрү; - дәресләрдә һәм тәнәфесләрдә физкультура паузалары үткәрү.	Даими рәвештә	-	-	-	мәгариф бүлеге, гомуми белем бирү мәктәпләре, Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге.
2.6	Район мәктәпләре арасында олимпиадалар, спорт бәйрәмнәре, ярышлар, спартакиадалар оештыру һәм үткәрү.	Ел саен	агым дагы фин.	агымдагы фин.	агымдагы фин.	мәгариф бүлеге, гомуми белем бирү мәктәпләре, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
2.7	Мәктәпкәчә яшьтәге балаларның физик үсеше торышына мониторинг үткәрү.	Ел саен	-	-	-	мәгариф бүлеге, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
2.8	Район укучылары арасында ГТО нормаларын үткәрү.	Ел саен	-	-	-	мәгариф бүлеге, гомуми белем бирү мәктәпләре, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге

2.9	Каникул вақытында балаларның ялын һәм сәламәтләндрүен оештыру.	Даими рәвешт э	агым дагы фин.	агымд агы фин.	агым дагы фин.	Башкарма комитет, мәгариф бүлеге
2.10	Мәктәпкәчә яшьтәге балаларны физик яктан тәрбияләү буенча ата-аналар өчен методик кулланмалар һәм тәкъдимнәр эшләү.	2019 ел	агым дагы фин.	агымд агы фин.	агым дагы фин.	мәгариф бүлеге, мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләр е
2.11	Укучыларның кышкы һәм жәйге спартакиадаларын оештыру һәм үткәрү.	Ел саен	агым дагы фин.	агымд агы фин.	агым дагы фин.	яшьләр эшләрә һәм спорт бүлеге, БЯСМ
2.12	Район мәктәпләренәң уку сыйныфлары арасында мини-спартакиадалар оештыру.	Ел саен	агым дагы фин.	агымд агы фин.	агым дагы фин.	мәгариф бүлеге, гомуми белем бирү мәктәпләрә
2.13	Яшь спортчылар өчен жәйге спорт-сәламәтләндрү лагерә оештыру һәм үткәрү .	Ел саен	агым дагы фин.	агымд агы фин.	агым дагы фин.	мәгариф бүлеге, гомуми белем бирү мәктәпләрә

3. Хезмәт яшендәге һәм өлкән яшьтәге гражданнырга физик тәрбия бирү .

3.1	Диспансеризация нәтижәләре буенча халык сәламәтлеге торышын тикшереп тору.	Ел саен	-	-	-	ҮРХ
3.2	Район халкы арасында ГТО нормаларын үткәрү.	Ел саен	-	-	-	Башкарма комитет, яшьләр эшләрә һәм спорт бүлеге
3.3	Физик культура һәм спортны хезмәт һәм ял оештыру системасына керту.	Ел саен	-	-	-	Башкарма комитет, район предприятиеләрә, оешмалары һәм учреждениеләрә хезмәт коллективлары
3.4	Авыл жирлекләре территорияләрендә спорт	Даими рәвешт	агым дагы	агымд агы	агым дагы	Башкарма комитет, авыл

	мәйданчыкларында һәм массакүләм ял итү урыннарында спорт белән шөгыльләнү өчен шартлар тудыру.	ә	фин.	фин.	фин.	жирлекләре
3.5	Халык арасында хокук бозуларны, эчкечелекне, тәмәке тартуны һәм наркоманияне профилактикалау буенча эш алып бару.	Ел саен	-	-	-	Башкарма комитет, эчке эшләр бүлеге, яшьләр эшләре, спорт бүлеге, мәдәният бүлеге
3.6	Авыл жирлекләре территорияләрендә «Сәламәтлек көне», спорт бәйрәмнәре үткәрү.	Ел саен	-	-	-	яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, районның авыл жирлекләре
3.7	Районның хезмәт коллективлары арасында спартакиадалар үткәрү.	Ел саен	50 мең сум	50 мең сум	50 мең сум	яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
3.8	«Россия чаңгы юллары», «Милләтләр кроссы», «Наркотикларга каршы спорт» һәм башка традицион массакүләм спорт чараларын оештыру һәм үткәрү.	Ел саен	60 мең сум	60 мең сум	60 мең сум	яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
3.9	Төрле спорт төрләре буенча ветераннар арасында ярышлар оештыру.	Ел саен	агым дагы фин.	агымд агы фин.	агым дагы фин.	яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
3.10	Өлкәннәр арасында «Сәламәтлек сәгате» сәламәтләндерү гимнастикасы үткәрүне оештыру.	Даими рәвешт ә	-	-	-	яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге

4. Инвалидлар арасында физик культура һәм спорт

4.1	Районның спорт учреждениеләрендә инвалидларга физик культура һәм спорт белән шөгыльләнү өчен кирәкле шартлар тудыру.	Ел саен	агым дагы фин.	агымд агы фин.	агым дагы фин.	Башкарма комитет
-----	--	---------	----------------	----------------	----------------	------------------

4.2	Мини-олимпиада, конкурслар һәм ярышлар спорт фестивалльләре үткәрү.	Ел саен	агым дагы фин.	агымд агы фин.	агым дагы фин.	социаль яклау бүлеге һәм яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
4.3	Өйдә укутуда булган инвалид балалар өчен өйдә тернәкләндерү чараларын оештыру.	Даими рәвешт э	-	-	-	социаль яклау бүлеге

7. Матди техник базаны үстерү

7.1	Булган спорт майданчыкларын, спорт залларын реконструкцияләү һәм яңарту, гомуми белем бирү мәктәпләрен спорт жиһазлары белән тәмин итү	Чыгана клар булган да ел саен	агым дагы фин.	агымд агы фин.	агым дагы фин.	Мәгариф бүлеге
7.2	Спорт заллары һәм корылмалары төзү буенча Татарстан Республикасы житәкчелеге белән эш алып бару: - Боз сарае; - ясалма футбол кырлары; - спорт майданчыклары.	Ел саен	-	-	-	Башкарма комитет
7.3						

8. Мәгълүмати-пропаганда эше

8.1	Район газетасында сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау.	Даими рәвешт э	-	-	-	«Татмедиа» ачык акционерлык жәмгыяте “Волжская Новь” газетасы редакциясе филиалы
8.2	Физкультура-спорт оешмаларында физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү мөмкинлеге турында халыкка мәгълүмат бирү бүлеге булдыру һәм районның рәсми сайтында урнаштыру.	Ел саен	-	-	-	яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге

8.3	Сәламәт яшәү рәвешә буенча стендлар, мәгълүмати бюллетеньнәр рәсмиләштерү.	Ел саен	-	-	-	район предприятиеләре, оешмалары һәм учреждениеләре житәкчеләре
8.4	Спорт объектлары һәм секцияләр исемә, тренерларның ф.и.о. күрсәтелгән район «спорт картасы» булдыру.	2019 ел	-	-	-	яшьләр эшләре һәм спорт бүлегә
8.5	Районның «спорт резервы» мәгълүматлар базасын булдыру.	Ел саен	-	-	-	яшьләр эшләре һәм спорт бүлегә

IV. Программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү.

Программа чараларын гамәлгә ашыру өчен муниципаль бюджет һәм бюджеттан тыш чыганақлардан 695000,00 сум күләмендә файдалану күздә тотыла. Финанслау күләме ел саен планлаштырылган елга Программаны гамәлгә ашыру буенча чаралар планында төгәлләнәчәк.

V. Программаны гамәлгә ашыру механизмы.

Район бюджеты мөмкинлекләреннән чыгып, Программаны финанслау чыганақлары булып Югары Ослан муниципаль районы бюджеты акчалары тора.

Программаның заказчысы-координаторы булып Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты тора.

Программаның үтәлешен Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты гомуми контрольдә тота.

Программа чараларын тормышка ашыру өчен Башкарма комитет барлык программа чараларын үткәрүдә ярдәм итә.

VI. Максатчан программаның икътисады һәм социаль нәтижәләлеген бәяләү.

Программаны гамәлгә ашырудан социаль-икътисади нәтижәләлеккә ирешеләчәк:

- район халкын физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә тарту дәрәжәсен күтәрү;
- спортчыларның барлык ярышларда да нәтижәләре арту;

- төрле төркем халыкның авыручылар саны кимүе;
- оештырылмаган төркем балаларны һәм яшьләрне спорт белән даими шөгылләнүгә жәлеп итү;
- ял итүнең актив рәвешләрендә Югары Ослан муниципаль районы гражданнының ихтыяжларын канәгатьләндерү.